

SKLEP SVETA
z dne 24. junija 2014
o načinu izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije

(2014/415/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega stavka člena 222(3) Pogodbe,

ob upoštevanju skupnega predloga Evropske komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ta sklep zadeva izvajanje člena 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (v nadaljnjem besedilu: solidarnostna klavzula) s strani Unije. Ne zadeva izvajanja solidarnostne klavzule s strani držav članic v skladu s členom 222(2) PDEU. V skladu z Izjavo (št. 37) o členu 222 Pogodbe o delovanju Evropske unije lahko država članica izbere najustreznejša sredstva za izpolnitev lastne zaveze solidarnosti do druge države članice.
- (2) Če je država članica žrtev terorističnega napada, naravne nesreče ali nesreče, ki jo je povzročil človek, Unija in države članice v skladu s členom 222(1) PDEU delujejo skupaj v duhu solidarnosti. Prizadevati si je treba za skladnost in dopolnjevanje ukrepov Unije in držav članic v korist državi članici, ki uveljavlja solidarnostno klavzulo, in v izogib podvajanju prizadevanj. Ker se morajo države članice v Svetu usklajevati za izpolnitev lastnih zavez solidarnosti iz člena 222(2) PDEU, je primerno urediti usklajevanje v Svetu glede izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije.
- (3) Ureditev usklajevanja v Svetu bi morala temeljiti na enotnih ureditvah EU za politično odzivanje na krize (IPCR), ki jih je Svet odobril 25. junija 2013 in v katerih je navedeno, da IPCC podpirajo tudi način izvajanja solidarnostne klavzule. Ustrezno je, da Svet prilagodi ureditve IPCC, zlasti v primeru pregleda.
- (4) Izvajanje solidarnostne klavzule s strani Unije bi moralo temeljiti na obstoječih instrumentih, kolikor je to mogoče; povečevati učinkovitost s krepitvijo usklajevanja in preprečevanjem podvajanja; potekati brez dodatnih virov; državam članicam zagotavljati preprost in jasen vmesnik na ravni Unije ter spoštovati pristojnosti vsake institucije in službe Unije.
- (5) V solidarnostni klavzuli je Unija pozvana, naj uporabi vsa razpoložljiva sredstva. Ustrezna sredstva vključujejo strategijo notranje varnosti Evropske unije, mehanizem Evropske unije na področju civilne zaščite, vzpostavljen s Sklepom št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: mehanizem Unije), Sklep št. 1082/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter strukture, oblikovane v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP).
- (6) Področje uporabe načina izvajanja solidarnostne klavzule s strani Unije bi bilo treba jasno opredeliti.
- (7) Kar zadeva boj proti terorizmu, je strateški okvir za ukrepanje Unije strategija Evropske unije za boj proti terorizmu. Na voljo so različni instrumenti, kot recimo instrumenti, ki krepijo varovanje kritične infrastrukture na področju energetike in prometa ⁽³⁾. Sprejeti so bili tudi ukrepi na podlagi Sporočila Komisije z naslovom „Politika EU za boj proti terorizmu: glavni dosežki in izzivi za prihodnost“, na primer ukrepi, ki spodbujajo sodelovanje

⁽¹⁾ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

⁽²⁾ Sklep št. 1082/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje in o razveljavitvi Odločbe št. 2119/98/ES (UL L 293, 5.11.2013, str. 1).

⁽³⁾ Kot je opredeljeno v Direktivi Sveta (ES) št. 114/2008 z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

med organi kazenskega pregona, krepijo preprečevanje radikalizacije, zlasti prek vzpostavitve mreže za ozaveščanje o radikalizaciji, ter omejujejo dostop teroristov do finančnih sredstev in eksplozivov ⁽¹⁾ ter kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih snovi, kakor tudi ukrepi za večjo varnost eksplozivov.

- (8) Za ureditev iz tega sklepa bi bilo treba na ravni Unije opredeliti mehanizem uveljavljanja in mehanizem postopnega opuščanja, ki temeljita na zaprosilu političnih organov zadevne države članice na visoki ravni in ki ju podpira enotna vstopna točka na ravni Unije.
- (9) Učinkovitost ureditve odzivanja na ravni Unije bi bilo treba izboljšati z okrepljenim usklajevanjem na podlagi obstoječih instrumentov.
- (10) Cilj mehanizma Unije je okrepljeno sodelovanje med državami članicami in Unijo ter lažje usklajevanje na področju civilne zaščite. S Sklepom št. 1313/2013/EU je bil ustanovljen Center za usklajevanje nujnega odziva (ERCC), ki zagotavlja operativno zmogljivost 24 ur na dan 7 dni na teden ter državam članicam in Komisiji pomaga pri doseganju ciljev mehanizma Unije.
- (11) Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) ima na voljo obveščevalne in vojaške strukture ter mrežo delegacij, ki lahko prav tako prispevajo k odzivanju na grožnje ali nesreče na ozemlju držav članic ali na krize z zunanjo razsežnostjo. Odvisno od krize bi morale druge strukture in agencije Unije s področja skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) vključno s SVOP po potrebi zagotoviti prispevke v skladu z ustreznimi določbami prava Unije.
- (12) Kadar je to glede na nujnost potrebno in izvedljivo, bi bilo treba ureditev odzivanja na ravni Unije dopolniti s sprejetjem pravnih aktov ali s spremembo veljavnih aktov v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe.
- (13) Ta sklep ne bo vplival na obrambo. Če so v primeru krize potrebni ukrepi SZVP ali SVOP, bi moral Svet sprejeti odločitev v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe.
- (14) Ta sklep ne posega v člen 42(7) Pogodbe o Evropski uniji.
- (15) V sporočilu Komisije z naslovom: „Izvajanje strategije notranje varnosti EU: pet korakov k varnejši Evropi“ je določen cilj povečanja odpornosti Unije proti krizam in nesrečam s številnimi ukrepi, vključno z uporabo solidarne klavzule. Kot je opozoril Svet v svojih sklepih z dne 24. in 25. februarja 2011, je povečanje odpornosti Evrope proti krizam in nesrečam ključno za nadaljnjo krepitev svobode, varnosti in pravice v Uniji.
- (16) Evropski svet redno ocenjuje grožnje, s katerimi se sooča Unija, da bi Uniji in njenim državam članicam omogočil učinkovito ukrepanje. Na zahtevo Evropskega sveta bi bilo treba pripraviti poročila o določenih grožnjah.
- (17) V skladu s točko (a) člena 346(1) PDEU nobena država članica ni dolžna dajati informacij, za katere meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti.
- (18) Evropski parlament je 22. novembra 2012 sprejel resolucijo 2012/2223 z naslovom „Klavzula o medsebojni obrambi in solidarne klavzula EU: politične in operativne razsežnosti“.
- (19) Ta sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ter bi ga bilo treba uporabljati v skladu s temi pravicami in načeli.
- (20) Ker cilja tega sklepa, to je izvajanja solidarne klavzule s strani Unije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja –

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 98/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive (UL L 39, 9.2.2013, str. 1).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Splošni cilj in vsebina

1. Ta sklep določa pravila in postopke za izvajanje člena 222 PDEU (v nadaljnjem besedilu: solidarnostna klavzula) s strani Unije.
2. Za zagotovitev usklajenosti in dopolnjevanja ukrepov Unije in držav članic, v Svetu na politični ravni poteka usklajevanje odzivanja na uveljavljanje solidarnostne klavzule, in sicer na podlagi IPCR. Podpore pri uporabi ureditev IPCR zagotavljajo generalni sekretariat Sveta, Komisija in ESZD.
3. Ureditev na ravni Unije temelji na obstoječih mehanizmih v Svetu, Komisiji, ESZD in agencijah Unije za zagotavljanje informacij in podpore. Kadar je to ustrezno, visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) in ESZD prispevata s sprejemanjem ustreznih pobud ter zagotavljanjem ustreznih informacij in podpore v okviru pristojnosti visokega predstavnika.
4. Ustrezni instrumenti Unije in ureditve IPCR delujejo na podlagi lastnih postopkov ter se lahko izvajajo pred uveljavljanjem in po postopnem opuščanju odzivanja v skladu s tem sklepom.
5. Ureditev iz tega sklepa bo pripomogla k večji učinkovitosti, ki temelji na boljšem usklajevanju odzivanja Unije in držav članic.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta sklep se uporablja v primeru terorističnega napada, naravne nesreče ali nesreče, ki jo povzroči človek, in sicer ne glede na to, ali je njen izvor znotraj ali zunaj ozemlja držav članic:
  - (a) na ozemlju držav članic, za katere veljata Pogodbi, kar pomeni površino, notranje vode, teritorialno morje in zračni prostor;
  - (b) kadar vpliva na infrastrukturo (kot so naftne in plinske naprave na morju), ki se nahaja v teritorialnem morju, izključni ekonomski coni ali epikontinentalnem pasu države članice.

Kadar Unija uporablja ureditev iz tega sklepa in zlasti kadar uporablja razpoložljiva sredstva, spoštuje mednarodno pravo in ne posega v pravice držav, ki niso države članice.

2. Ta sklep ne vpliva na obrambo.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „nesreča“ pomeni vsako situacijo, ki resno vpliva ali bi lahko resno vplivala na ljudi, okolje ali premoženje, vključno s kulturno dediščino;
- (b) „teroristični napad“ pomeni teroristično kaznivo dejanje, kakor je opredeljeno v Okvirnem sklepu Sveta 2002/475/PNZ⁽¹⁾;
- (c) „kriza“ pomeni nesrečo ali teroristični napad, katerega vpliv ali politični pomen je tako velik, da zahteva hitro usklajevanje politik in odzivanje na politični ravni Unije;
- (d) „odzivanje“ pomeni vsak ukrep, ki se sprejme ob nesreči ali terorističnem napadu, da se odpravijo takojšnje škodljive posledice.

⁽¹⁾ Okvirni sklep Sveta 2002/475/PNZ z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu (UL L 164, 22.6.2002, str. 3).

Člen 4

Uveljavljanje solidarnostne klavzule

1. V primeru nesreče ali terorističnega napada lahko prizadeta država članica uveljavlja solidarnostno klavzulo, če po tem, ko je uporabila obstoječa sredstva in orodja na nacionalni ravni in ravni Unije, ugotovi, da kriza očitno presega razpoložljive zmogljivosti odzivanja nanjo.
2. Politični organi prizadete države članice svoj zahtevek za uveljavljanje naslovijo na predsedstvo Sveta. Zahtevek za uveljavljanje se prek ERCC naslovi tudi na predsednika Evropske komisije.

Člen 5

Ureditev odzivanja na ravni Unije

1. Svet po uveljavljanju solidarnostne klavzule zagotovi politične in strateške smernice za odzivanje Unije na uveljavljanje solidarnostne klavzule, pri čemer v celoti upošteva pristojnosti Komisije in visokega predstavnika. V ta namen predsedstvo Sveta takoj uporabi ureditve IPCR, če se te še ne uporabljajo, in tako vse države članice obvesti o uveljavljanju solidarnostne klavzule.
2. Poleg tega Komisija in visoki predstavnik v skladu s členom 1(3):
  - (a) določita vse ustrezne instrumente Unije, s katerimi se je mogoče najbolje odzvati na krizo, vključno s sektorskimi, operativnimi, političnimi ali finančnimi instrumenti in strukturami, ter sprejmeta vse potrebne ukrepe, predvidene v okviru teh instrumentov;
  - (b) določita vojaške zmogljivosti, s katerimi se je mogoče najbolje odzvati na krizo, in sicer ob podpori Vojaškega štaba EU;
  - (c) določita in predlagata uporabo instrumentov in virov v pristojnosti agencij Unije, s katerimi se je mogoče najbolje odzvati na krizo;
  - (d) Svetu svetujeta, ali obstoječi instrumenti zadostujejo za pomoč prizadeti državi članici po uveljavljanju solidarnostne klavzule;
  - (e) v skladu s členom 6 tega sklepa redno pripravljata celostna poročila o ozaveščenosti o razmerah in analizi za obveščanje in podporo usklajevanju ter odločanju na politični ravni v Svetu.
3. Kadar je to ustrezno, Komisija in visoki predstavnik v skladu s členom 1(3) Svetu posredujeta predloge, zlasti v zvezi z:
  - (a) odločitvami o izrednih ukrepih, ki v obstoječih instrumentih niso predvideni;
  - (b) zahtevki za vojaške zmogljivosti, ki presegajo obstoječe ureditve civilne zaščite, ali
  - (c) ukrepi v podporo hitremu odzivanju s strani držav članic.
4. Predsedstvo Sveta na podlagi ureditev IPCR zagotavlja doslednost obravnave v okviru Sveta in celotnega odziva na politični ravni Unije, vključno v zvezi z oblikovanjem in posodabljanjem predlogov za ukrepanje, pri čemer upošteva pravico Komisije in visokega predstavnika do pobude na njihovih področjih pristojnosti. Pri tem predsedstvo podpirajo in mu svetujejo generalni sekretariat Sveta, Komisija in ESZD ter v primeru terorističnih napadov koordinator EU za boj proti terorizmu. Strukture in agencije Unije s področja SZVP/SVOP glede na krizo po potrebi zagotovijo prispevke v skladu z ustreznimi določbami prava Unije.
5. Predsedstvo Sveta bo predsednika Evropskega sveta in predsednika Evropskega parlamenta obveščalo o uveljavljanju solidarnostne klavzule in o vsakem pomembnem razvoju dogodkov.
6. Po uveljavljanju klavzule ERCC deluje kot osrednja kontaktna točka na ravni Unije za pristojne organe držav članic in druge deležnike, ki je na voljo 24 ur na dan 7 dni v tednu, brez poseganja v obstoječe pristojnosti na ravni Komisije in visokega predstavnika ter v obstoječe informacijske mreže. ERCC bo v sodelovanju s Situacijskim centrom EU in drugimi kriznimi centri Unije omogočal pripravo celostnih poročil o ozaveščenosti o razmerah in analizi v skladu s členom 6 tega sklepa.

Člen 6

Celostna poročila o ozaveščenosti o razmerah in analizi

Celostna poročila o ozaveščenosti o razmerah in analizi so prilagojena potrebam na politični ravni Unije, kot jih bo opredelilo predsedstvo Sveta, in omogočajo strateški pregled razmer v Svetu v skladu z ureditvami IPCR. V takšna poročila so vključeni preverjeni prispevki, ki jih prostovoljno zagotovijo države članice, Komisija, ESZD in ustrezne agencije Unije ter ustrezne mednarodne organizacije. V primeru uveljavljanja klavzule v zvezi s terorističnimi napadi se ocene obveščevalnih podatkov in obveščevalna poročila obravnavajo ločeno prek obstoječih kanalov.

Člen 7

Postopno opuščanje

Postopno opuščanje odzivanja v skladu s tem sklepom se izvaja po istem postopku, kot je določen v členu 4(2). Država članica, ki je uveljavljala solidarnostno klavzulo, takoj, ko ugotovi, da uveljavljanje ni več potrebno, to sporoči.

Člen 8

Ocena ogroženosti na ravni Unije

1. Evropski svet lahko Komisijo, visokega predstavnika in agencije Unije, kadar je to primerno, zaprosi, naj pripravijo poročila o določenih grožnjah, da bi lahko redno ocenjeval grožnje, s katerimi se sooča Unija.
2. Če Evropski svet ni določil drugače, ta poročila temeljijo zgolj na razpoložljivih ocenah ogroženosti, ki jih zberejo ustrezne institucije, organi in agencije Unije v okviru obstoječih ureditev, ter na informacijah, ki jih prostovoljno zagotovijo države članice, pri čemer se je treba izogibati podvajanju dela. Koordinator EU za boj proti terorizmu po potrebi sodeluje pri pripravi takšnih poročil. V skladu s točko (a) člena 346(1) PDEU nobena država članica ni dolžna dati informacij, za katere meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti.

Člen 9

Pregled

1. Ureditve iz tega sklepa se redno pregledujejo glede na ugotovljene potrebe, v vsakem primeru pa v 12 mesecih po zaključku uveljavljanja, da bi določili in obravnavali ustrezna spoznanja. Ta pregled izvede Svet na podlagi skupnega poročila, ki ga pripravi Komisija in visoki predstavnik.
2. Ta sklep se lahko po potrebi revidira. Svetu v teh primerih in v skladu s členom 222(3) PDEU pomagata Politični in varnostni odbor ter Stalni odbor za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti.
3. Svet lahko po potrebi prilagodi ureditve IPCR, zlasti v odziv na potrebe, ki jih ugotovi pri pregledu ali po reviziji tega sklepa.

Člen 10

Finančne posledice

Morebitna finančna sredstva, potrebna za izvajanje tega sklepa, se sprostijo v okviru dogovorjenih letnih zgornjih mej odhodkov in v skladu z obsegom obstoječih instrumentov Unije, pri čemer se upoštevajo letne zgornje meje večletnega finančnega okvira.

Člen 11

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Luxembourggu, 24. junija 2014

Za Svet
Predsednik
E. VENIZELOS
